

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2023 r. na posiedzeniu

zażalenia **J. G.**

na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego
Sądu Okręgowego w P.

z dnia 28 lipca 2023 r., sygn. akt V Ka 350/23

o odmowie przyjęcia wniosku skazanego J. G. o sporządzenie na piśmie i
doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 12 lipca 2023 r., sygn. akt V Ka 350/23

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać do Sądu
Okręgowego w P. w celu podjęcia czynności w postępowaniu
okołokasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 21 kwietnia 2023 r. oskarżony J. G. zwrócił się do Sądu Okręgowego w P. o doprowadzenie go na rozprawę odwoławczą (k. 542). Postanowieniem z dnia 31 maja 2023 r., sygn. akt V Ka 350/23, Sąd Okręgowy w P. przychylił się do rzeczonego wniosku (k. 561).

Stosownie do treści ww. orzeczenia oskarżony został doprowadzony z Zakładu Karnego w P. na rozprawę odwoławczą, która odbyła się w ww. sprawie w dniu 12 lipca 2023 r. (k. 587). Na rozprawie tej stawiał się również aplikant adwokacki K. G., działający z upoważnienia adwokat A. G. - obrońcy z urzędu oskarżonego J. G. Wyżej wymienieni byli obecni na rozprawie odwoławczej, do czasu udania się przez sąd na naradę. Na

ogłoszeniu wyroku nie stawił się bowiem ani oskarżony, ani jego obrońca. Z protokołu rozprawy odwoławczej nie wynika przy tym, dlaczego oskarżony nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku.

W ww. protokole wskazano natomiast, że „Przewodniczący zarządził przesłać odpis wyroku oskarżonemu przebywającemu w Zakładzie Karnym w P. wraz z pouczeniami od daty ogłoszenia wyroku”. Nadmienić należy, że wyrokiem z dnia 12 lipca 2023 r., V Ka 350/23, Sąd Okręgowy w P., po rozpoznaniu apelacji obrońcy, utrzymał w mocy „w zaskarżonej części” wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 6 marca 2023 r., sygn. akt II K 573/21 i orzekł o kosztach procesu.

Pismem z dnia 24 lipca 2023 r. oskarżony zwrócił się z wnioskiem o sporządzenie „sentencji uzasadnienia wyroku w całości”, przy czym sam wyrok z pouczeniem oskarżony otrzymał 19 lipca 2023 r. (k. 615, 616). Do pisma tego dołączył wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu wywiedzenia kasacji (k. 617).

Zarządzeniem z dnia 28 lipca 2023 r., sygn. akt V Ka 350/23, Zastępca Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w P., odmówił przyjęcia wniosku skazanego J. G. z dnia 24 lipca 2023 r. o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 12 lipca 2023 r., sygn. akt V Ka 350/23.

Od powyższego zarządzenia, w ustawowym terminie, J. G. wywiódł zażalenie wskazując m.in., że sąd postanowił „przedłużyć odczytanie wyroku na godz. 12.00 bez jego obecności” (k. 637 – 642).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się zasadne w tym sensie, że musiało skutkować uchYLENIEM zaskarżonego zarządzenia i przekazaniem sprawy Sądowi Okręgowemu w P. w celu podjęcia czynności w postępowaniu okołokasacyjnym.

Na wstępie przypomnieć trzeba, że zgodnie z art. 422 § 2a k.p.k., który na mocy odesłania zawartego w art. 457 § 2 k.p.k. ma odpowiednie zastosowanie także w postępowaniu odwoławczym, *dla oskarżonego pozbawionego wolności, który nie ma obrońcy i - pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok - nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku, termin wymieniony w § 1 biegnie od daty doręczenia mu wyroku*. Przepis ten ma zastosowanie także wtedy, gdy oskarżony złożył wniosek o doprowadzenie go na rozprawę apelacyjną i został on uwzględniony, ale sąd odwoławczy odroczył wydanie wyroku i na jego ogłoszenie nie doprowadził oskarżonego (art. 419 § 1 k.p.k.) – zob. szerzej D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, *Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2023, komentarz do art. 457, teza 15. Analogiczna sytuacja

wystąpiła w przedmiotowej sprawie. Sąd co prawda nie odroczył wydania wyroku na inny dzień, ale ogłosił go po upływie około dwóch godzin od godziny rozpoczęcia rozprawy. Z zapisów w protokole rozprawy można wnioskować, że czynności procesowe od momentu wywołania sprawy do momentu udania się sądu na naradę nie mogły trwać dłużej niż 45 minut. Na ogłoszenie wyroku oskarżony nie został doprowadzony, a z akt sprawy nie wynika, by było to zgodne z jego wolą.

W analizowanym przypadku oskarżony nie miał również obrońcy, w rozumieniu art. 422 § 2a k.p.k. Zgodnie z utrwalonym w judykaturze i doktrynie poglądem, powołaną wyżej regulację (w zw. z art. 457 § 2 k.p.k.) stosuje się także wtedy, gdy oskarżony, który mimo złożenia ww. wniosku nie został doprowadzony na rozprawę odwoławczą (czy też samo tylko ogłoszenie wyroku), korzystał z pomocy obrońcy z urzędu. Trafnie wskazuje się bowiem, że po wydaniu przez sąd drugiej instancji wyroku prawomocnie kończącego postępowanie obrońca z urzędu (odmiennie niż obrońca z wyboru) nie ma obowiązku podejmowania czynności procesowych (art. 84 § 2 k.p.k. zdanie pierwsze). Nie ma więc także obowiązku złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Powyższe jest więc w istocie równoznaczne ze stwierdzeniem, że po ogłoszeniu wyroku sądu odwoławczego oskarżony nie ma już obrońcy, jako że z tą chwilą ustał obowiązek działania dotychczasowego obrońcy z urzędu na jego rzecz (zob. D. Świecki, *ibidem*, a także m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26.06.2007 r., II KZ 14/07 oraz z dnia 26.10.2017 r., V KZ 42/17).

Z powyższych względów, zaskarżone zarządzenie należało uznać za nietrafne, a złożony przez skazanego w dniu 24 lipca 2023 r. wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego z dnia 12 lipca 2023 r., sygn. akt V Ka 350/23, jako złożony w terminie, winien otrzymać bieg - stosownie do zawartego w nim żądania.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy postanowił jak w części dyspozytywnej postanowienia.

(M.K.)

[ms]

